

**STRATEGIA ROZWOJU
MIASTA BARTOSZYCE**

OLSZTYN - BARTOSZYCE - 1999 Rok

Zawartość elaboratu

Uchwała Nr 74/XII/99 Rady Miejskiej w Bartoszycach z dnia 29 września 1999 r.
w sprawie strategii rozwoju miasta Bartoszyce na lata 2000 - 2015.

Raport 1

- Rozpoznanie i analiza stanu istniejącego
- Diagnoza
- Analiza problemów i generalne cele rozwoju

Raport 2

- Misja, cele generalne, cele podstawowe oraz zadania.

UCHWAŁA NR 74/XII/99
RADY MIEJSKIEJ W BARTOSZYCACH
z dnia 29 września 1999 rok.

w sprawie: strategii rozwoju miasta Bartoszyce na lata 2000 - 2015

Na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. Nr 13, poz. 74 z 1996r. z późn. zm.) i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (jednolity tekst Dz.U. Nr 15, poz. 139 z 1999 r.)

Rada Miejska u c h w a ł a:

§ 1.

Strategię rozwoju miasta Bartoszyce na lata 2000 - 2015 stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Niepublikowanym załącznikiem uchwały jest raport nr 1 i nr 2 strategii rozwoju miasta Bartoszyce.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Miasta Bartoszyce.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik nr 1
do uchwały Rady Miejskiej
w Bartoszycach nr 74/XII/99
z dnia 29 września 1999 r.

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA BARTOSZYCE NA LATA 2000 - 2015

**MIASTO BARTOSZYCE MIASTEM ZDROWYM, GOSPODARNYM
I PRZYJAZNYM INWESTOROM I TURYSTOM - BRAMĄ DO OBWODU
KALININGRADZKIEGO.**

MISJA

Poprawa warunków życia i kondycji ekonomicznej mieszkańców poprzez rozwój działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem rolniczego zaplecza miasta, położenia przygranicznego, potencjału turystycznego z zachowaniem zasad rozwoju trwałego i zrównoważonego ekologicznie oraz zasad rozwoju „ZDROWEGO MIASTA” według WHO („Światowej Organizacji Zdrowia).

CELE STRATEGICZNE

1. Rozwój gospodarczy poprzez efektywną politykę gospodarczą miasta i regionu.
2. Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego w celu zwiększenia zamożności społeczeństwa i efektywnego zwalczania bezrobocia.

CELE GENERALNE

I. CEL GENERALNY - ROZWÓJ GOSPODARCZY

1. Wykorzystanie potencjału wynikającego z położenia.

- 1.1. Uintensywnienie rozmów i współpracy z Rosjanami.
- 1.2. Utworzenie rynku hurtowego lub giełdy towarowej.
- 1.3. Organizacja targów międzynarodowych (weryfikacja obecnej formuły).
- 1.4. Organizacja grup producentów.
- 1.5. Miasto liderem w kontaktach z Obwodem Kaliningradzkim FR.
- 1.6. Baza danych o podmiotach gospodarczych w mieście.
- 1.7. Organizacja centrum handlowo wystawienniczego.
- 1.8. Organizacja inkubatora przedsiębiorczości.

2. Zwiększenie zainteresowania inwestorów w celu ściągnięcia kapitału, zwiększenia liczby miejsc pracy.

- 2.1. Wypracowanie efektywniejszych zasad wykorzystania istniejących w mieście nie użytkowanych obiektów gospodarczych.
- 2.2. Bank informacji o nieruchomościach do zainwestowania.
- 2.3. Przygotowanie terenów pod inwestycje (uzbrojenie, uregulowanie stanu władania).
- 2.4. Przygotowanie ofert lokalizacyjnych pod działalność gospodarczą.
- 2.5. Udział w przedsięwzięciach promocyjnych.
- 2.6. Uaktywnienie SSE.
- 2.7. Wprowadzenie preferencyjnych podatków dla tworzących nowe miejsca pracy.
- 2.8. Fundacja poręczeń kredytowych.
- 2.9. Organizacja „punktu pierwszego kontaktu” w Urzędzie Miasta.

3. Skuteczna promocja miasta - ekspansja promocyjna.

- 3.1. Profesjonalna oferta promująca możliwości lokalizacyjne inwestycji.
- 3.2. Przygotowanie profesjonalnego programu promocji.
- 3.3. Lobby na rzecz miasta.
- 3.4. Upowszechnianie sukcesów mieszkańców miasta.
- 3.5. Miasta bliźniacze. Nawiązanie kontaktów z Rosją i innymi państwami.
- 3.6. Baza danych o podmiotach gospodarczych w mieście.
- 3.7. Przystąpienie do Fundacji Miast i Gmin Polski.
- 3.8. Podejmowanie współpracy z regionami, z którymi współpracuje województwo.
- 3.9. Wydawanie samorządowego biuletynu informacyjnego.
- 3.10. Opracowanie monografii m. Bartoszyce i ziemi bartoszyckiej.
- 3.11. System nobilitacji obywateli szczególnie zasłużonych dla miasta.

4. Zwiększenie kadry specjalistów.

- 4.1. Utworzenie systemu stypendialnego dla zdolnej i chętnej do pracy w mieście młodzieży.
- 4.2. Kształcenie specjalistów na miejscu, organizacja filii szkoły wyższej.

5. Uatrakcyjnienie miasta dla rozwoju turystyki poprzez wykorzystanie walorów kulturowych, położenia przygranicznego oraz rzeki Łyny.

- 5.1. Opracowanie programu wykorzystania rzeki Łyny dla potrzeb turystyki kwalifikowanej kajakowej.

- 5.2. Opracowanie planu zagospodarowania i urządzenie plaży oraz kąpieliska nad jeziorem Kinkajmskim.
- 5.3. Powstrzymanie degradacji jez. Kinkajmskiego.
- 5.4. Opracowanie planu zagospodarowania i urządzenie terenów rekreacyjnych nad zbiornikiem powstałym w wyniku spiętrzenia rzeki Łyny przy elektrowni wodnej
- 5.5. Zagospodarowanie dla celów rekreacji brzegów rzeki Łyny (ciąg spacerowy, obiekty kultury, sportu i wypoczynku).
- 5.6. Wytczenie ścieżek rowerowych w mieście i jego okolicach
- 5.7. Zagospodarowanie lasu komunalnego z uwzględnieniem urządzeń rekreacyjnych
- 5.8. Opracowanie programu zagospodarowania Placu Bohaterów Westerplatte
- 5.9. Zagospodarowanie terenu wokół jeziora przy ul. Kętrzyńskiej, po wykonaniu ekspertyzy możliwości wykorzystania jeziora.
- 5.10. Zagospodarowanie terenów wokół jeziora przy ul. Warszawskiej.
- 5.11. Opracowanie planu zagospodarowania terenów przy drodze nr 51 dla potrzeb ruchu tranzytowego.
- 5.12. Utworzenie muzeum Ziemi Bartoszyckiej.
- 5.13. Poprawa bazy hotelowej (ilość miejsc + standard).
- 5.14. Powołanie Towarzystwa Miłośników Ziemi Bartoszyckiej.
- 5.15. Modernizacja basenu przy ul. Limanowskiego.
- 5.16. Budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego (basen, hala sportowa).
- 5.17. Zwiększenie oferty turystycznej np. imprezy cykliczne.

II. CEL GENERALNY: ZMIANA MENTALNOŚCI - PRZEŁAMANIE MARAZMU I AKTYWIZACJA MIESZKAŃCÓW.

1. Aktywizacja społeczeństwa.

- 1.1. Opracowanie programu aktywizacji mieszkańców.
- 1.2. Opracowanie programu robót publicznych.

2. Propagowanie dobrych przykładów.

- 2.1. Promowanie (honorowanie) ludzi aktywnych i służących miastu.
- 2.2. Utworzenie instytucji „Honorowany Obywatel Miasta”.
- 2.3. Zaangażowanie w powyższe lokalnych mediów.

III. CEL GENERALNY: POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA.

1. Poprawa warunków mieszkaniowych.

- 1.1. Przygotowanie ofert lokalizacyjnych i terenów pod budownictwo mieszkaniowe.
- 1.2. Preferowanie nowych form budowy mieszkań (Towarzystwo Budownictwa Społecznego, mieszkania na wynajem, tanie budownictwo indywidualne).
- 1.3. Budowa mieszkań socjalnych.
- 1.4. Przeprowadzenie kompleksowej analizy stanu komunalnych zasobów mieszkaniowych oraz opracowanie dwufalowego programu remontów i modernizacji.
- 1.5. Opracowanie programu rewaloryzacji starej zabudowy.
- 1.6. Zwiększenie ilości lokali użytkowych w budynkach mieszkalnych komunalnych.
- 1.7. Poprawa efektywności zarządzania i utrzymania lokali w zasobie komunalnym.

- 1.8. Opracowanie programu termorenowacji zasobów mieszkaniowych.
- 1.9. Określenie polityki sprzedaży mieszkań komunalnych.
- 2. Zwiększenie dostępności do usług i podniesienie standardów obiektów usługowych.**
- 2.1. Remont i modernizacja BDK.
- 2.2. Utworzenie Centrum Kultury.
- 2.3. Remont i modernizacja obiektu kina / przystosowanie do występów teatralnych/.
- 2.4. Przystosowanie biblioteki publicznej do funkcji biblioteki powiatowej.
- 2.5. Remont budynku przychodni lekarskiej.
- 2.6. Urządzenie ośrodka dla osób uzależnionych.
- 2.7. Opracowanie polityki zmniejszenia kosztów utrzymania przedszkoli przy zachowaniu istniejących obiektów.
- 2.8. Opracowanie programu pomocy dzieciom i osobom starszym, najbardziej potrzebującym pomocy oraz niepełnosprawnym.

3. Podniesienie poziomu wykształcenia ludności.

- 3.1. Utworzenie centrum kształcenia zawodowego na bazie budynków szkolnych przy ulicy Limanowskiego.
- 3.2. Utworzenie filii szkoły wyższej.
- 3.3. Opracowanie programu poprawy warunków funkcjonowania szkół uwzględniającego:
 - remonty i modernizację budynków szkolnych z uwzględnieniem priorytetów (szkoła Nr 7)
 - racjonalizację sieci szkół i budowa nowych.
- 3.4. Wyposażenie szkół w nowoczesny sprzęt dydaktyczny (komputery, pracownie językowe).
- 3.5. Promocja i wspomaganie nauczania języków obcych.
- 3.6. Wymiana młodzieży z zagranicą w ramach integracji europejskiej.

4. Poprawa bezpieczeństwa.

- 4.1. Organizacja zintegrowanego systemu ratownictwa.
- 4.2. Organizacja płatnych, strzeżonych parkingów.
- 4.3. Monitorowanie miasta.
- 4.4. Programy ograniczenia rozwoju zjawisk patologicznych

IV. CEL GENERALNY: USPRAWNIENIE KOMUNIKACJI DROGOWEJ I KOLEJOWEJ.

1. Poprawa układu komunikacyjnego miasta.

- 1.1. 1/B. Budowa obwodnicy w ciągu drogi krajowej nr 51 Bezledy - Bartoszyce - Olsztynek
- 1.2. 2/B. Modernizacja ulicy Warszawskiej do parametrów ulicy GP.
- 1.3. 3/A i B. Wprowadzenie sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic: Bohaterów Warszawy, Warszawskiej, Poniatowskiego.
- 1.4. Modernizacja ulicy Bema od skrzyżowania z ulicą Paderewskiego do ul. Gdańskiej tj. budowa drugiego mostu, dobudowa drugiej jezdni, przebudowa skrzyżowania z ulicą Nowowiejskiego.
- 1.5. 5/A. Budowa mostu na rz. Łynie umożliwiająca powiązanie ulicy Poniatowskiego i ulicy Gdańskiej wraz z budową nowego ciągu ulicznego.
- 1.6. 6/A. Powiązanie dzielnicy Zatorze z podstawowym układem komunikacyjnym miasta,

zapewniając etapowe rozwiązania tj.: pogłębienie istniejącego wiaduktu w celu osiągnięcia skrajni pionowej 4,5 m, w dalszym etapie budowa nowego wiaduktu wraz z nową ulicą.

- 1.7. 7/AiB. Budowa nowego odcinka ulicy od ul. Boh. Warszawy (Skłodowskiej) do ulicy Kętrzyńskiej.
- 1.8. 8/A. Poprawa stanu technicznego ulic i chodników, oraz ułożenie nowych nawierzchni.
- 1.9. 9/A/ Ograniczenie ruchu kołowego w centrum miasta poprzez zwiększenie miejsc parkingowych oraz wprowadzenie alternatywnej komunikacji tj. rowery.
- 1.10. 10/A. Wydzielenie tras rowerowych w celu usprawnienia ruchu w mieście.
- 1.11. 11/A. Wydzielenie parkingów dla samochodów ciężarowych na ciągach dróg przenoszących ruch tranzytowy tj. przy ulicach Generała Bema, Warszawskiej, Kętrzyńskiej.
- 1.12. 12/A. Wykonanie nowych ulic zapewniających obsługę projektowanej zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

2. Usprawnienie komunikacji autobusowej miejskiej i międzymiastowej.

- 2.1. 1/A. Budowa dworca autobusowego, który zapewni koordynację komunikacji miejskiej i zewnętrznej w obsłudze ludności.
- 2.2. 2/A. Weryfikacja tras i częstotliwości kursów komunikacji miejskiej.
- 2.3. 3/A. Wprowadzenie małych busów w przewozach miejskiej komunikacji.
- 2.4. 4/A. Wypracowanie polityki wykorzystania i utrzymania przystanków autobusowych.

3. Zaktywizowanie linii kolejowej.

- 3.1. 1/AiB. Zwiększenie wykorzystania linii kolejowej Korsze - Kaliningrad.
- 3.2. 2/AiB. Zwiększenie wykorzystania bocznic kolejowych do przeładunków towarowych.
- 3.3. 3/AiB. Poprawa stanu technicznego linii kolejowej (toru szlakowego)
- 3.4. 4/AiB. Uruchomienie przewozów osobowych na linii Bartoszyce - Kaliningrad.

V. CEL GENERALNY: ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

1. Zwodociągowanie całego miasta w sposób pozwalający na utrzymanie odpowiedniego ciśnienia w sieci oraz utrzymanie odpowiedniej do norm jakości wody.

- 1.1. Budowa nowej magistrali wodociągowej w ul. Nad Łyną o średnicy min. \varnothing 250 mm (aktualnie jest sieć \varnothing 150 mm co powoduje spadki ciśnienia).
- 1.2. W rejonie projektowanego osiedla 650-lecia budowa magistrali wodociągowej minimum \varnothing 300 mm łączącej sieć \varnothing 200 w ul. Gdańskiej z siecią \varnothing 250 w ul. Poniatowskiego .
- 1.3. Budowa nowego ujęcia wody „Zachód” po wyczerpaniu rezerw istniejącego ujęcia.
- 1.4. Wykonanie zbiornika wieżowego wyrównawczego ze stacją uzdatniania wody. Efekt - podniesienie ciśnienia w sieci wodociągowej.
- 1.5. Wykonanie wzdłuż ul. Bema sieci wodociągowej \varnothing 200 mm i spierścieniowanie jej z siecią wodociagową we wsi Dąbrowa.
- 1.6. Wykonanie podziemnego zbiornika zapasu wody pitnej (rejon ul. Limanowskiego).
- 1.7. Sukcesywna wymiana sieci rozdzielczej wyeksploatowanej w rejonie zainwestowanym oraz jej rozbudowa na terenach projektowanych do zainwestowania

(np. osiedle
650-lecia, osiedle Międzytorze).

- 1.8. Modernizacja istniejącej SUW w celu dostosowania parametrów wody pitnej do norm Unii Europejskiej.

2. Skanalizowanie całego miasta i eliminacja niekontrolowanych spływów ścieków do Łyny.

- 2.1. Przebudowa kolektora „A” na odcinku ca 700 m pomiędzy ul. Jagiellończyka, a włączeniem kolektora B do kolektora A (ul. Młynarska). Aktualna średnica \varnothing 300 jest zbyt mała - konieczna przebudowa sieci do średnicy min. \varnothing 800 mm.
- 2.2. Umożliwienie odbioru ścieków z rejonu wsi Galiny i Osieka oraz terenów zabudowy związanej z obsługą ruchu wzdłuż drogi nr 51 z odprowadzeniem ścieków do sieci miejskiej i utylizacją powyższych w miejskiej oczyszczalni ścieków.
- 2.3. Podłączenie do sieci osiedli nieskanalizowanych (oś. Leśne, Działki, Słoneczne) z jednoczesną likwidacją szamb.
- 2.4. Eliminacja dopływów ścieków sanitarnych do kanalizacji deszczowej na osiedlu przy ul. Nowowiejskiego.
- 2.5. Uzbrojenie w sieć kanalizacji sanitarnej terenów przeznaczonych pod zabudowę na osiedlu 650-lecie osiedlu „Międzytorze” oraz dzielnicy przemysłowo-składowej w rejonie ul. Bema i ul. Kętrzyńskiej.

3. Objęcie sprawną siecią deszczową całego miasta oraz stworzenie w pełni rozdzielczej sieci kanalizacyjnej.

- 3.1. Wymiana odcinków starej wyeksploatowanej sieci deszczowej.
- 3.2. Likwidacja zastoisk wód opadowych (głównie pod wiaduktem na ul. Konopnickiej) poprzez zwiększenie przepustowości sieci.
- 3.3. Wykonanie separatorów zanieczyszczeń stałych (organicznych i mineralnych) oraz ropopochodnych.
- 3.4. Sukcesywna eliminacja dopływów wód deszczowych do kanalizacji sanitarnej oraz dopływu ścieków sanitarnych do kanalizacji deszczowej - oś. Leśne, Działki, Słoneczna z jednoczesną budową sieci kanalizacji deszczowej.
- 3.5. Uzbrojenie w sieć kanalizacji deszczowej nowoprojektowanych osiedli zabudowy mieszkaniowej:
 - a) jednorodzinnej oś. „Międzytorze”
 - b) wielorodzinnej oś. 650-lecia.
- 3.6. Uzbrojenie w sieć kanalizacji deszczowej projektowanych terenów zabudowy przemysłowo - składowej przy ul. Bema i Kętrzyńskiej.

4. Poprawa zaopatrzenia miasta w ciepło.

Osiągnięty efekt: poprawa stanu powietrza atmosferycznego i obniżenie kosztów zaopatrzenia w ciepło.

- 4.1. Modernizacja ciepłowni na ul. Bema (m.in. kocioł do spalania odpadów organicznych, kotły fluoidalne, instalacja odsiarczania).
- 4.2. Modernizacja istniejących sieci ciepłowniczych kanałowych na sieć preizolowaną i ewentualna ich rozbudowa w oparciu o opracowany program ucieplnienia miasta.
- 4.3. Eliminacja małych wyeksploatowanych kotłowni na paliwo stałe ze wskazaniem na kotłownie gazowe bądź jeśli to jest możliwe podłączenie tych obiektów do istniejącej sieci ciepłowniczej miejskiej (np. przedszkole, szkoły, Sąd Rejonowy, Komenda

- Powiatowa Policji, budynek Szkoły Nr 2).
- 4.4. Objęcie w całości siecią ciepłowniczą Osiedla 650-lecia bądź alternatywnie kotłownię gazowe dla poszczególnych budynków wielorodzinnych.

5. Objęcie siecią gazową niskiego ciśnienia całego miasta.

Efekt: Zrównoważenie ciśnienia w sieci gazowej do wartości minimalnej.

- 5.1. Budowa 2 stacji redukcyjnych II°:
- przy ul. Konopnickiej
 - w rejonie ul. Bema przy wsi Wiatrak
 - oraz ewentualnie przy ul. Kętrzyńskiej
- 5.2. Spierścieniowanie (sieci gazowej średniego ciśnienia pomiędzy:
- istniejącą stacją redukcyjną I^o przy ul. Warszawskiej
 - projektowaną stacją redukcyjną II° przy ul. Konopnickiej
 - istniejącą stacją redukcyjną I^o Wiatrak
- 5.3. Realizacja sieci gazowej niskiego ciśnienia na terenach przeznaczonych pod budowę.

VI. CEL GENERALNY: POPRAWA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

1. Doprowadzenie doliny rzeki Łyny z lasem miejskim do pełnienia funkcji korytarza ekologicznego.

- 1.1. Utrwalenie i poszerzenie terenów zielonych w dolinie Łyny i jej obrzeżu oraz wzdłuż jej dopływów.
- 1.2. Ochrona przed zabudową doliny Łyny i jej obrzeży.
- 1.3. Wyznaczenie obszarów wymagających ochrony.
- 1.4. Zagospodarowanie terenów zielonych z zachowaniem naturalnego krajobrazu.

2. Poprawa czystości rzeki Łyny w obrębie miasta.

- 2.1. Wykonanie separatorów zanieczyszczeń stałych i ropopochodnych na wylotach sieci deszczowej.
- 2.2. Zlikwidowanie dopływu nieoczyszczonych ścieków sanitarnych do rzeki patrz. Kan. deszczowa.

3. Edukacja ekologiczna.

- 3.1. Rozszerzenie w programie szkół wiedzy o przyrodzie, mieście i regionie.
- 3.2. Imprezy popularyzujące działania proekologiczne.
- 3.3. Cykle edukacyjne w mediach.

4. Poprawa czystości wody w jeziorze przy ul. Kętrzyńskiej.

- 4.1. Wykonanie ekspertyzy możliwości rekreacyjnego wykorzystania jeziora przy ul. Kętrzyńskiej i poprawy stanu jego wody.
- 4.2. Analiza wzajemnego oddziaływania z jeziorem Kinkajmskim.
- 4.3. Podjęcie starań w kierunku ustanowienia jednego administratora jez. przy ul. Kętrzyńskiej i jez. Kinkajmskiego oraz terenów wokół.

5. Niepogarszanie stanu środowiska jeziora Kinkajmskiego w przypadku realizacji jego zagospodarowania turystycznego.

6. Racjonalna gospodarka odpadami.

- 6.1. Wyposażenie rejonowego wysypiska w sortownię odpadów.
- 6.2. Opracowanie i wdrożenie programu:
 - a) zmniejszenia nieczystości
 - b) selektywnej zbiórki odpadów w miejscu ich wytworzenia
 - c) przetwarzanie odpadów
- 6.3. Doprowadzić do zagospodarowania osadu z miejskiej oczyszczalni.

7. Ochrona dóbr kultury

- 7.1. Ekspozowanie obiektów i reliktyw kultury.

R A P O R T 1

S P I S T R E Ś C I

I. Rozpoznanie i analiza stanu istniejącego.

1. Wstęp

1.1. Strategia jako podstawa rozwoju miasta

1.2. Metoda pracy

2. Relacje miasta z otoczeniem

2.1. Kontekst krajowy i międzynarodowy

2.2. Kontekst regionalny

2.3. Kontekst lokalny

2.4. Uwarunkowania rozwoju miasta w świetle strategii rozwoju regionu.

3. System prawny i finansowy

4. Sfera ekologiczna

4.1. Zasoby środowiska przyrodniczego

4.2. Określenie mocnych i słabych stron środowiska przyrodniczego

4.3. Wnioski

5. Sfera społeczna

5.1. Ludność

5.2. Zatrudnienie i bezrobocie

5.3. Pomoc społeczna i zjawiska patologii

5.4. Warunki życia ludności

5.5. Aktywność społeczna

5.6. Sfera kulturowa

5.7. Słabe i mocne strony - analiza

6. Sfera gospodarcza

6.1. Drobną przedsiębiorczość

6.2. Przemysł

6.3. Gospodarka turystyczna

6.4. Infrastruktura biznesu

6.5. Analiza budżetu miasta

6.6. Sfera gospodarcza i finansowa - analiza

7. Infrastruktura techniczna i komunikacja

7.1. Komunikacja

7.2. Zaopatrzenie w wodę

7.3. Gospodarka ściekowa

7.4. Zaopatrzenie w gaz

7.5. Gospodarka odpadami

7.6. Analiza słabych i mocnych stron

8. Informacje o udziale społecznym i wynikach badań opinii społeczności miasta

II. Diagnoza syntetyczna

1. Szanse i zagrożenia

1.1. Relacje zewnętrzne

1.2. Sfera ekologiczna

1.3. Sfera społeczna

1.4. Gospodarka

1.5. Infrastruktura i komunikacja

III. Analiza problemów i generalne cele rozwoju.

I - Rozpoznanie i analiza stanu istniejącego

1. Wstęp

1.1. Strategia jako podstawa rozwoju miasta.

Chcąc sprostać wymogom gospodarki rynkowej planowanie przyszłego rozwoju powinno mieć charakter otwarty i elastyczny, umożliwiający dostosowanie do szybko zmieniającego się otoczenia (E. Wysocka).

Zintegrowane planowanie społeczne, gospodarcze, ekologiczne i przestrzenne stanowi strategię rozwoju gminy, którą należy rozumieć jako **sposób osiągnięcia wyznaczonych celów poprzez sterowanie rozwojem**.

Cele rozwoju powinny być wyrazem dążeń i aspiracji społeczeństwa zmierzających do:

- rozwiązania zidentyfikowanych problemów,
- likwidacji barier i zmniejszenia zagrożeń,
- wykorzystania szans.

Strategia winna być wykorzystana jako płaszczyzna współpracy zainteresowanych podmiotów, nie tylko podstawowego jakim jest samorząd lokalny, instytucji pozarządowych i społeczeństwa.

Powinna stwarzać, poprzez określenie możliwości rozwoju, atrakcyjny wizerunek przyszłości miasta zachęcający dla kapitału krajowego i zagranicznego. Przede wszystkim powinna pobudzić przedsiębiorczość społeczeństwa.

1.2. Metoda pracy.

Równoległe ze Strategią opracowywane jest komplementarnie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Studium opracowywane jest dla całego obszaru miasta w celu określenia polityki przestrzennej samorządu lokalnego z uwzględnieniem polityki przestrzennej państwa oraz kierunków rozwoju określonych w strategii.

W niniejszym Raporcie zawarta jest informacja o stanie istniejącym i procesach zachodzących w mieście i jego otoczeniu. Skutkiem założonej metody pracy - wzajemnej wymiany informacji gromadzonych dla potrzeb Studium i Strategii - w celu uniknięcia nadmiernych powtórzeń, część problematyki potraktowana jest syntetycznie z odniesieniem do elaboratu Studium część I Stan istniejący, część II Diagnoza stanu zagospodarowania.

Również skutkiem przyjętej metody pracy - szerokiego włączenia społeczności lokalnej: wolontariuszy i pracowników instytucji miejskich oraz Urzędu Miasta przedstawione rozpoznanie stanu istniejącego uzupełnione jest o wyniki oceny społecznej.

2. Relacje miasta z otoczeniem

2.1. Kontekst krajowy i międzynarodowy

Miasto Bartoszyce leży w północnej części województwa warmińsko - mazurskiego, na trasie do odległego o 14 km przejścia granicznego, w Bezledach na granicy polsko - rosyjskiej z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej.

Bartoszyce miasto powiatowe liczące 27 tys. mieszkańców, subregionalny ośrodek rozwoju, jest odrębną jednostką samorządową.

W promieniu 100 km znajdują się Elbląg, Olsztyn i największy, ok. 400 - tysienny Kaliningrad.

Przez miasto przebiega droga Nr 51 o znaczeniu międzyregionalnym i międzynarodowym: Olsztynek - Olsztyn - Bezledy, dalej prowadząc ruch do Kaliningradu.

Linia kolejowa Korsze - Głomno - Kaliningrad, w Korszach włącza się w linię I rzędną Olsztyn - Korsze - Skandawa - Czerniachowsk lub Korsze - Ełk - Białystok. Najbliższe lotniska międzynarodowe to Kaliningrad, Gdańsk i Szymany.

W sąsiedztwie Bartoszyce działa drogowe międzynarodowe przejście graniczne w Bezledach, kolejowe przejście graniczne w Głomnie oraz odleglejsze przejścia w Braniewie i w Skandawie.

w/g koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju - Polska 2000 plus Bartoszyce leżą na granicy strefy przełamania recesji i strefy aktywizacji. (rys.1).

W opracowanej przez IUCN Krajowej sieci ekologicznej ECONET - Polska włączonej do sieci europejskiej Bartoszyce znajdują się w obrębie ekosystemu korytarza krajowego doliny rzeki Łyny (rys. 2), która poprzez Pregolę niesie wody do Zalewu Wiślanego i Bałtyku.

2.2. Kontekst regionalny.

Powiązania komunikacyjne drogowe i kolejowe pokazane są na rys. 3 i 4. Najważniejsze z nich, to droga 51 łącząca Kaliningrad i Bartoszyce z drogą ekspresową Nr 7, południem Polski i Europy.

Ruch graniczny na przejściu w Bezledach obrazuje poniższa tabela:

	1996	1997	1998
samochody osobowe	998 353	944 287 spadek o 5,4 %	691 416 spadek o 26,8 %
samochody ciężarowe	45 129	50 280 wzrost o 11,4 %	51 131 wzrost o 1,7 %
autobusowy	14 689	10 585 spadek o 27,9 %	6 056 spadek o 42,8 %
osoby	2 561 280	2 630 595 wzrost o 2,7 %	1 737 422 spadek o 34 %
środki transportowe	1 058 168	1 005 152 spadek o 5 %	748 603 spadek o 25,5 %

Miasto Bartoszyce jest stolicą powiatu - jednostki samorządowej - grupującego miasta Górowo Iławeckie, Sępopol, Bisztynek / 2 gminy miejskie, 2 gminy miejsko-wiejskie i 2 gminy wiejskie. Powiat zamieszkuje około 65 tys. mieszkańców.

Usytuowanie Bartoszyce i powiatu bartoszyckiego wśród miast i powiatów województwa warmińsko - mazurskiego przedstawia załącznik nr 5: „Województwo warmińsko - mazurskie - podstawowe informacje Bartoszyce plasują się w grupie miast średniej wielkości, poza miastami „prezydenckimi” Elblągiem i Ełkiem - większe od Bartoszyce są: Ostróda (35tys mieszk.), Iława (33 tys. mieszk.), Giżycko (31tys. mieszk.), Szczytno (27 tys. mieszk.).

2.3. Kontekst lokalny.

W bezpośrednim sąsiedztwie miasta znajdują się wsie (osiedla) bezpośrednio z nim związane nie tylko poprzez korzystanie z usług oraz miejsca pracy. Wsie Dąbrowa, Wiatrak, Wawrzyny, Połęczce korzystają z miejskiego ujęcia wody i sieci wodociągowej. Na Łynie projektowane są w Ardapach i Szylinie elektrownie wodne i zalewy, a sama Łyna może być atrakcją dla kajakarzy.

W oddalonych niespełna 10 km Liskach znajduje się stadnina koni, która może być jedną z atrakcji turystycznych.

W promieniu 5km od miasta znajduje się 6 wsi liczących powyżej, pięciusetmieszkańców: Osieka, Sędlawki, Wirwilty, Dąbrowa, Spytajny, Łojdy.

2.4. Uwarunkowania rozwoju miasta w świetle strategii rozwoju regionu.

W województwie warmińsko-mazurskim będącym od 1 stycznia 1999 r. samorządowym podmiotem polityki regionalnej opracowywana jest obecnie strategia rozwoju. Można założyć, że priorytety i działania określone w strategii rozwoju województwa olsztyńskiego opracowanej, w 1997 roku a dotyczące **udoskonalenia infrastruktury transportowej** zostaną przyjęte w nowej edycji strategii rozwoju regionu. W odniesieniu do Bartoszyca dotyczy to:

- modernizacji drogi krajowej nr 51 Olsztynek - Kaliningrad
Droga ta podlega rządowi państwa poprzez Generalną Dyрекcję Dróg Publicznych, która ustaliła z kolei konieczność zachowania rezerwy terenu na przeprowadzenie obejścia miasta.
- modernizacji toru kolejowego między Bartoszycami a granicą państwa.

Określony w 1997 roku ogólny cel generalny rozwoju województwa „**Szybki wzrost gospodarczy przy odpowiednim uwzględnieniu zrównoważonego rozwoju społecznego i ochrony środowiska**” stanowi ukierunkowanie również dla formułowania celu rozwoju miasta Bartoszyce.

3. System prawny i finansowy.

Ustawowe funkcje gminy - jednostki samorządowej jaką jest miasto Bartoszyce określone są w ustawie z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie terytorialnym (z późniejszymi zmianami) oraz w ratyfikowanej przez Polskę Europejskiej Karcie Samorządu Lokalnego.

Gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Do zakresu jej działania należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, nie zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.

Gmina samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową.

4. Sfera ekologiczna

4.1. Zasoby środowiska przyrodniczego

Miasto **położone** jest w obszarze Równiny Sępopolskiej w rozległym obniżeniu wysoczyzny morenowej płaskiej, którą przecina dolina największej rzeki regionu - Łyny.

Budowę geologiczną charakteryzują utworzone w epoce lodowcowej osady czwartorzędowe występujące do 120 m od powierzchni terenu - gliny zwałowe, osady piaszczysto - żwirowe oraz zastoiskowe mulki i ropy.

Gleby w sąsiedztwie miasta są urodajne, kompleksu pszennego dobrego, III i IV kl. bonitacyjnej.

Lasy zajmują niewielki procent powierzchni, największym kompleksem jest las miejski w sąsiedztwie doliny Łyny.

Wody powierzchniowe to głównie Łyna, dopływ Pregoty oraz dopływy Łyny np. Suszyca. W mieście znajdują się również dwa niewielkie jeziora wykorzystywane rekreacyjnie. W sąsiedztwie miasta, na terenie gminy znajduje się niewielkie jez. Kinkajmskie hydrograficznie powiązane z rzeczką Suszycą.

Przepływ Łyny w okolicach Bartoszczy jest znaczny i wynosi 6,0 m³/sek. (przepływ biologiczny).

Wody podziemne są naturalnie chronione od powierzchni terenu, wymagają nieskomplikowanego uzdatniania w celu usunięcia nadmiernej ilości żelaza a pochodzą z poziomów trzecio- i czwartorzędowego (120 i 60 m od p.t.).

Obszar, na którym znajdują się Bartoszyce jest określony jako perspektywiczny w występowaniu **lecniczych wód mineralnych**, których można się spodziewać na głębokości 0,7 ÷ 1,3 km.

W bezpośrednim sąsiedztwie miasta (w obszarze opracowania) brak jest udokumentowanych **złóż surowców mineralnych**.

4.2. Określenie mocnych i słabych stron środowiska przyrodniczego.

Mocne strony i wynikające z nich szanse	Słabe strony i stwarzane zagrożenia
Rzeka Łyna na odcinku o dużym przepływie, położonym poza zlewnią pojezierną. <i>Możliwość znacznego rozwoju przemysłu wodochłonnego:</i> - ilość obecnie odprowadzanych ścieków z miasta stanowi mniej niż 1/10 ilości dozwolonej prawem; - potencjalna możliwość poboru dużej ilości wody z rzeki dla celów przemysłowych i rolniczych.	Zła jakość wód rzeki Łyny (nie odpowiadająca normom). <i>Brak możliwości bezpośredniego gospodarczego wykorzystania wody; konieczność uzdatniania.</i>
Występowanie w sąsiedztwie zabudowy miejskiej terenów fizjograficznie korzystnych pod zabudowę. <i>Możliwość rozwoju różnych form zabudowy miejskiej w sąsiedztwie obecnego zainwestowania.</i>	Zaleganie w otoczeniu zainwestowania miejskiego gleb korzystnych dla upraw rolnych na niemal wszystkich obszarach fizjograficznie korzystnych pod rozwój miasta. <i>Rozwój przestrzenny miasta będzie się wiązał z koniecznością wyłączenia z produkcji rolnej urodzajnych gleb.</i>
Występowanie wód podziemnych – wydajnych i odpornych na zanieczyszczenia. <i>Możliwość rozwoju przemysłu wodochłonnego wymagającego wód o przydatności spożywczej</i>	Naturalna nadmierna zawartość żelaza w wodach podziemnych. <i>Konieczność uzdatniania tych wód (ale o prostej technologii).</i>
Występujące w granicach miasta i w jego sąsiedztwie malownicze tereny doliny Łyny. <i>Możliwość rozwoju turystyki wodnej (w oparciu o Łynę).</i> Występowanie w mieście terenów o charakterze rekreacyjnym (las miejski, zalew). <i>Możliwość codziennego wypoczynku (w oparciu o zalew, las miejski i inne tereny zieleni).</i>	Zły stan czystości rzek (głównie Łyny) i wątpliwy – Suszycy i zalewu. <i>Nie sprzyja on rozwojowi turystyki wodnej na Łynie i wykorzystaniu zalewu jako kąpieliska.</i>
Występowanie w pobliżu miasta jeziora	Brak zainwestowania, w tym infrastruktury

<p>(Kinkajmskiego) o wodzie nadającej się do kąpieli. <i>Możliwość rozwoju form rekreacji związanej z wodą, szczególnie w okresie letnim.</i></p>	<p>technicznej, dla przyjęcia turystów. <i>Grozi to obniżeniem jakości wód jeziora i w konsekwencji obniżeniem walorów rekreacyjnych.</i></p>
---	---

4.2. Wnioski jak wykorzystać mocne strony i zminimalizować słabe strony.

Miasto ma prawne możliwości kilkakrotnego zwiększenia ilości odprowadzanych ścieków do Łyny. Jednocześnie istnieje możliwość wykorzystania dość znacznych zasobów dyspozycyjnych rzeki (w granicach 440 - 490 mln m³ rocznie). Daje to możliwości rozwoju przemysłu wodochłonnego, który nie musi bazować na wodzie o jakości wody pitnej. Istnieją też możliwości rozwoju przemysłu wodochłonnego, który musi bazować na wodach o jakości wód pitnych. Zaopatrzenie w wodę może następować z ujęć głębinowych, głównie bazujących na trzeciorzędowym zbiorniku wód podziemnych.

Rozwój ten jest uwarunkowany oczyszczaniem ścieków w stopniu co najmniej wymaganym przepisami.

Tereny fizjograficznie korzystne pod rozwój miasta, znajdujące się w sąsiedztwie istniejącej zabudowy, stwarzają możliwości rozwoju zainwestowania miejskiego w zależności od zaistnienia takich potrzeb.

Możliwy jest rozwój turystyki wodnej w oparciu o Łynę - co wiąże się z poprawą jej jakości, która w części związana jest z doskonaleniem miejskiego systemu oczyszczania ścieków.

Rozwój rekreacji nad jeziorem Kinkajmskim powinno się wiązać z koniecznością utrzymania czystości wód jeziora, między innymi z odprowadzeniem ścieków poza jego zlewnię.

5. Sfera społeczna

5.1. Ludność

Blisko 27 tys., mieszkańców. Od 1990 roku zmniejsza się przyrost naturalny. Zwiększa się ilość ludzi w wieku poprodukcyjnym chociaż i tak struktura wieku jest korzystniejsza niż w innych miastach. Wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym spowoduje zwiększenie zapotrzebowania na miejsce pracy.

5.2. Zatrudnienie i bezrobocie

W ostatnim dziesięcioleciu zatrudnienie spadło o blisko 800 głównie, w obsłudze rolnictwa, przemyśle, budownictwie i transporcie.

Wzrost zatrudnienia w sferze usługowej nie zrekompensował braku miejsc pracy i obecnie w mieście notuje się 2 600 bezrobotnych.

5.3. Pomoc społeczna i zjawiska patologiczne.

Z różnych form pomocy społecznej korzysta przeszło 20% ludności. Należy stwierdzić, że pomoc społeczna w mieście jest bardzo dobrze zorganizowana.

Zjawiska patologiczne generowane są zubożeniem społeczeństwa oraz bliskością granicy. Najpoważniejszym z nich jest alkoholizm, ale również należy zwrócić uwagę na brak poczucia bezpieczeństwa wyrażany przez mieszkańców.

5.4. Warunki życia ludności

Mimo, że z sondażu społecznego wynika niedosyt usług podstawowych, miasto jest w nie, w miarę dobrze wyposażone, na poziomie porównywalnym z innymi miastami w województwie.

Obiekty wymagają jednak kapitalnych remontów a również uzupełnień.

5.5. Aktywność społeczna przejawiająca się w ilości organizacji pozarządowych jest wysoka, natomiast zarówno udział liczbowy w opracowaniu strategii jak i wypunktowane problemy świadczą o potencjalnych możliwościach aktywności społecznej.

5.6. Sfera kulturowa.

Walory kulturowe zostały szczegółowo opisane w elaboracie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Historia miasta stanowi nie w pełni wykorzystany jego atut rozwojowy.

Rejon miasta zamieszkiwany był przez pruskie plemiona Bortów i Natengów, rz. Łyna stanowiła naturalną granicę.

Zakole Łyny było dogodnym miejscem obronnym. Warownia - Zamek w Bartoszykach wielokrotnie przechodził z rąk do rąk w walkach między Prusami i Krzyżakami.

Miasto pierwotnie lokowano na lewym brzegu Łyny (przywilej lokacyjny w 1326 roku), by w 1332 roku przenieść je dalej od zamku, na prawy brzeg Łyny.

Średniowieczny układ przestrzennej czytelny jest wraz z prostokątnym rynkiem i siecią ulic.

Już wtedy miasto było znaczącym węzłem komunikacyjnym.

Zabytki kultury materialnej świadczą o bogatej historii począwszy od okresu zamieszkiwania Prusów. Główne zabytki, poza pamiątkami po Prusach tzw. „Bartkami” pochodzą z okresu średniowiecza i przełomu XIX i XX wieku.

Życie kulturalne, które mogłyby być elementem integrującym społeczność lokalną postrzegane jest (wyniki ankiet) jako niezadawalające.

Obiekty i imprezy kulturalne

Mieście funkcjonuje Młodzieżowy Dom Kultury, Miejski Dom Kultury, Bartoszycki Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna oraz Biblioteka Pedagogiczna (fila).

Z sondażu społecznego wynika niedosyt ilości **imprez kulturalnych**. Należy zwrócić uwagę, że bogaty jest rynek **mediów**: telewizja kablowa „Bat - sat”, Radio Bartoszyce, lokalna gazeta „Goniec Bartoszycki”.

W mieście organizowane są **cykliczne imprezy**, w których w roku 1999 spodziewany (w zależności od ich charakteru) jest udział od 6000 do 300 osób.

5.7. Słabe i mocne strony - analiza.

Szanse	Zagrożenia
1. Korzystna struktura wieku ludności.	1. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa.
2. Prognozowany przyrost zasobów pracy.	– prognozowany spadek liczby dzieci i młodzieży
3. Wzorcowo działający Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzący szeroką działalność na rzecz ubogich i upośledzonych.	– prognozowany wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym.
4. Aktywnie działające organizacje	2. Niski poziom wykształcenia ludności.
	3. Deficyt miejsc pracy.
	4. Duże bezrobocie

<p>społeczne.</p> <p>5. Bogaty zestaw urządzeń obsługi ludności, obsługi miasta, jednostek administracyjnych i finansowym.</p> <p>6. 60 % zasobów mieszkaniowych w dobrym stanie technicznym i odpowiednim standardzie.</p>	<p>5. Wysoki poziom zubożenia mieszkańców.</p> <p>6. Rozwój zjawisk patologicznych w tym alkoholizmu.</p> <p>7. Wzrost uzależnień wśród dzieci i młodzieży.</p> <p>8. Duże zagrożenie przestępczością.</p> <p>9. „Zalewanie” miasta tanim alkoholem i papierosami z zagranicy.</p> <p>10. Niezadawalający stan techniczny niektórych urządzeń usługowych (wymagają remontów i modernizacji).</p> <p>11. Niedobór urządzeń sportowo-rekreacyjnych (ścieżki rowerowe, ciągi spacerowe).</p> <p>12. Wysoki deficyt mieszkaniowy.</p> <p>13. Duży regres w budownictwie mieszkaniowym.</p> <p>14. 24 % zasobów mieszkaniowych pilnie wymaga remontów i modernizacji.</p>
---	--

6. Sfera gospodarcza

6.1. Drobna przedsiębiorczość

W celu zbadania aktywności gospodarczej ludności przeanalizowano informacje o zakładach osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowanych w Rejestrze podmiotów gospodarki narodowej REGON.

Liczby tych zakładów w roku 1993 i 1997 zestawiono poniżej.

Działalność gospodarcza wg Sekcji EKD	1993	1997	Wskaźnik dynamiki [%]
Ogółem	998	1195	120
Działalność produkcyjna	152	112	74
Budownictwo	120	118	98
Handel i naprawy	472	527	112
Hotele i restauracje	36	41	114
Transport, składowanie, łączność	77	87	113
Obsługa nieruchomości, wynajem	66	121	183
Pozostała działalność usługowa	43	57	132
Pozostałe sekcje	32	132	412
Liczba zakładów na 1000 ludności – miasto Bartoszyce	38	45	118
Liczba zakładów na 1000 ludności – miasta województwa	56	64	114

Źródło: Opracowania Urzędu Statystycznego w Olsztynie, Rejestr REGON

W oparciu o zebrane informacje można sformułować następujące wnioski:

1. Systematycznie wzrastała liczba osób prowadzących działalność gospodarczą, co należy uznać za zjawisko pozytywne. Skala jednak tej aktywności była znacznie mniejsza niż średnio w miastach województwa; miarą tego są wskaźniki liczby zakładów na 1000 ludności (Bartoszyce –45, miasta województwa – 64).
2. Ponad 40 % zakładów prowadziło działalność handlową: sklepy, hurtownie, handel obwoźny, okrężny.

Z informacji Urzędu Miasta opracowanych w oparciu o Rejestr działalności gospodarczej osób fizycznych, wynika że w okresie od 1989 roku występował znaczny ruch zarówno w rejestracji nowych zakładów jak i likwidacji działalności. W latach 1989 – 1997 działalność zlikwidowało ponad 1400 osób.

6.2 Przemysł

Przemysł był jedną z funkcji wiodących miasta i powinien z racji na możliwości mieć taką rolę nadal.

Zmniejszenie produkcji, redukcja zatrudnienia a także zamknięcie zakładów spowodowały recesję.

Obecnie zdefiniowane problemy to:

- złe powiązania komunikacyjne zakładów Zatorze
- niewykorzystane zaplecze surowcowe płodów rolnych
- stan techniczny obiektów i urządzeń, brak środków na modernizację
- brak wykwalifikowanej kadry.

6.3. Gospodarka turystyczna

Turystyka w Bartoszykach oparta jest o ruch związany z bliskością granicy z Obwodem Kaliningradzkim oraz turystyką biznesową.

Turystyka tranzytowa i biznesowa może stać się właściwym dla miasta produktem turystycznym. Walory kulturowe (zabytki, imprezy kulturalne) i naturalne (rzeka Łyna, okoliczne lasy i łąki) mogą wspomagać budowę produktu turystycznego.

Szansą dla Bartoszyk jest turystyka zagraniczna do Obwodu Kaliningradzkiego. Uczestnicy wycieczek (nie tylko „turystyki” sentymentalnej) wolą korzystać z bazy recepcyjnej po naszej stronie granicy.

Istniejące w mieście hotele i obiekty turystyczne dysponują ca 180 miejscami całorocznymi. Po zakończeniu prowadzonej obecnie rozbudowy baza recepcyjna stanowić będzie 280 miejsc.

6.4. Infrastruktura biznesu

Banki w Bartoszykach:

1. Bank Gdański S.A.
2. Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.
3. Bank Spółdzielczy
4. Bank Powszechna Kasa Oszczędności B.P.
5. Powszechny Bank Kredytowy S.A. (zostanie uruchomiony w najbliższym okresie)

Firmy ubezpieczeniowe w Bartoszycach

1. Powszechny Zakład Ubezpieczeń – Inspektorat
2. Towarzystwo Ubezpieczeń „Compensa”
3. Towarzystwo Ubezpieczeniowo – Reasekuracyjne „Polisa” S.A.

Inne jednostki w Bartoszycach

1. Powiatowy Urząd Pracy
2. Agencja Doradczego Zatrudnienia (przy PKPS)
3. Urząd Skarbowy
4. Urząd Celny w Olsztynie Posterunek w Bartoszycach
5. „Olech” Agencja Celna S.A. Gdańsk, Placówka w Bartoszycach
6. Cech Rzemiosł Różnych
7. Izba Przemysłowo – Handlowa
8. Centrum Kształcenia Dorosłych WMZDZ

6.5. Analiza budżetu miasta

Dochody

Wyszczególnienie	1994	1995	1996	1997
Dochody ogółem w tys. zł	7.801,43	10.720,34	18.708,25	22.661,17
Ogółem	Struktura dochodów w [%]			
	100.0	100.0	100.0	100.0
W tym podatki i opłaty lokalne	24.5	23.8	18.1	19.6
Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa	36.5	36.5	24.9	23.0
Subwencje ogólne	2.8	2.6	27.1	27.6
Dotacje celowe z budżetu państwa	22.5	24.1	19.9	17.7
Pozostałe dochody	13.7	13.0	10.0	12.1
Dochody własne budżetu na 1 mieszkańca:				
- miasto Bartoszyce	114.56	161.09	198.88	270.69
- gminy miejskie	254.08	189.53	186.73	320.77

Źródło: Gminy województwa olsztyńskiego za kadencji Samorządu terytorialnego 1994 – 1998

Z powyższego zestawienia wielkości dochodów budżetu miasta wynikają następujące wnioski:

1. W badanym obszarze zmniejszył się udział dochodów związanych z aktywnością gospodarczą (podatki i opłaty lokalne, udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa) z 61 % w 1994 roku do 42,6 % w 1997; udział ten w gminach miejskich ogółem w 1997 roku wynosił 56,6 %. Sytuacja ta jest wyrazem pogarszającej się kondycji społeczno – gospodarczej miasta.
2. Wzrósł udział dochodów pochodzących z dystrybucji środków budżetu państwa (subwencji i dotacji) z 25,3 % do 45,3 %. Wzrost ten spowodowała subwencja oświatowa związana z przejęciem przez samorząd szkół podstawowych (udział tych dochodów w budżetach gmin miejskich w 1997 roku wynosił 33,5 %). Zmiana ta wskazuje na dość znaczne uzależnienie budżetu miasta w zakresie finansowania wcześniej nałożonych zadań.

3. Dochody własne budżetu miasta w przeliczeniu na 1 mieszkańca utrzymywały się na niższym poziomie niż przeciętnie w gminach miejskich (za wyjątkiem 1996 roku).

Wydatki w/g wybranych działów

Wyszczególnienie	m. Bartoszyce		Gminy miejskie	
	1994	1997	1994	1997
Wydatki ogółem [tys zł]	7.742,61	22.856,61	16.5258,69	40.8007,90
W tym	Struktura wydatków [%]			
Gospodarka komunalna	33.9	23.6	26.6	20.8
Gospodarka mieszkaniowa	1.3	3.4	7.0	3.9
Oświata i wychowanie	15.4	36.3	27.9	38.2
Kultura i sztuka	5.0	2.6	2.8	2.4
Ochrona zdrowia	3.0	0.8	12.5	10.2
Opieka społeczna	27.6	23.2	13.6	12.3
Kultura fizyczna i sport	3.2	1.6	1.5	1.5
Administracja samorządowa	10.4	8.3	6.7	8.2

Źródło: Gminy Województwa Olsztyńskiego za kadencji samorządu terytorialnego 1994 – 1998 US Olsztyn

Struktura wydatków w przekroju działowym odzwierciedla proporcje wydatków budżetowych w sferze usług publicznych oraz gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, jest wyrazem prowadzonej przez samorząd polityki zaspokajania potrzeb przy określonych możliwościach finansowych.

Na podstawie zestawionych wielkości można sformułować następujące wnioski:

1. W badanym okresie na wysokim poziomie utrzymywał się udział wydatków na gospodarkę komunalną, spadek nastąpił w 1997 roku. Wydatki te związane były z finansowaniem miejskich systemów i infrastruktury technicznej w tym także inwestycji komunalnych (oczyszczalni ścieków).
2. Na znacznie wyższym poziomie niż przeciętnie w miastach kształtował się udział wydatków na pomoc społeczną a spowodowane one były dużymi potrzebami (zubożeniem społeczeństwa).
3. Największy wzrost wydatków w ostatnich latach nastąpił w dziale oświata i wychowanie (w związku z przejęciem szkół podstawowych), dynamika wzrostu tych wydatków była znacznie większa niż przeciętnie w miastach. Z analizy stanu urządzeń oświatowo – wychowawczych wynika, że potrzeby w tym zakresie są bardzo duże. Wzrost wydatków na oświatę spowodował konieczność zmniejszenia środków na pozostałe działy związane z obsługą ludności (kultura, zdrowie, kultura fizyczna)

Wydatki w/g rodzajów

Wyszczególnienie	1994	1995	1996	1997
Wydatki ogółem [tys zł]	7.742,61	11.203,54	22.159,73	22.856,61
W tym	Struktura wydatków [%]			
Wynagrodzenia	7.4	6.8	18.3	22.7
Materiały i usługi	20.0	18.6	14.9	19.4
Opłaty i składki	4.0	3.6	9.7	10.6
Dotacje	31.0	24.6	15.2	15.5
Inwestycje				
Miasto Bartoszyce	16.1	21.8	28.4	12.6
Gminy miejskie ogółem	18.5	20.0	19.3	18.5
Wydatki na 1 mieszkańca [zł]				
Miasto Bartoszyce	298.18	429.62	838.56	861.96

Gminy miejskie	44.12	600.41	894.57	1082.92
----------------	-------	--------	--------	---------

Źródło: Gminy województwa olsztyńskiego za kadencji samorządu terytorialnego w latach 1994 – 1998

Struktura wydatków w przekroju rodzajowym przedstawia podział środków na inwestycje oraz na bieżącą działalność samorządu. Najważniejszą pozycję stanowią wydatki inwestycyjne t.j. środki przeznaczone na rozwój.

Wysoki udział tych wydatków w 1995 i 1996 rok, wyższy niż średni w gminach miejskich związany był z rozbudową urządzeń infrastruktury technicznej. Niepokojący jest znaczny spadek udziału środków na inwestycje w 1997 roku. Sytuacja ta wynikała z konieczności zaspokojenia rosnących potrzeb bieżących (głównie wynagrodzeń pracowników sfery usług samorządowych) przy jednoczesnym zmniejszaniu się dynamiki wzrostu dochodów.

Zaistniałe w ostatnich latach niekorzystne zjawiska wyrażające się spadkiem udziałów dochodów związanych z aktywnością gospodarczą wzrost uzależnienia budżetu od środków budżetu państwa przy jednoczesnym znacznym wzroście wydatków na potrzeby bieżące i organizowanie wydatków inwestycyjnych stanowią zagrożenie dla rozwoju miasta.

6.5.1. Budżet miasta – wnioski

Kondycja społeczno – gospodarcza wywiera znaczny wpływ na budżet miasta.

Sytuacja finansowa miasta w ostatnich latach uległa pogorszeniu. Przyczyną tego było zmniejszenie się udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, spadek podatków i opłat lokalnych z jednej strony oraz zmniejszenie pomocy finansowej ze strony budżetu państwa na finansowanie zadań wcześniej nałożonych na miasto. Dochody determinowały poziom wydatków budżetowych. Mimo znanych potrzeb, wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca w Bartoszczach, kształtowały się znacznie niżej niż średnio w gminach miejskich województwach.

6.6. Sfera gospodarcza i finansowa - analiza

Szanse	Zagrożenia
1. Stworzenie udogodnień prawno – finansowych: przyśpieszona amortyzacja, niskie opłaty lokalne;	1. Brak zainteresowania inwestorów lokowaniem kapitału i rozwojem działalności gospodarczej w mieście;
2. Powołanie Specjalnej Strefy Ekonomicznej;	2. Niezadowalający stan techniczny obiektów produkcyjnych, wysoki stopień zużycia maszyn i urządzeń;
3. Niezagospodarowane obiekty produkcyjne po zlikwidowanych zakładach;	3. Niedogodne powiązanie komunikacyjne zakładów na Zatorzu;
4. Rezerwy terenu pod rozwój działalności gospodarczej;	4. Trudności z naborem wysokokwalifikowanej kadry;
5. Położenie w strefie przygranicznej oraz przy drodze krajowej nr 51;	5. Brak działalności Specjalnej Strefy Ekonomicznej ze względu na zbyt trudne warunki inwestowania (wysokie koszty);
6. Położenie nad rzeką Łyną – możliwość rozwoju – przemysłu wodochłonnego;	6. Brak środków na rozwój;
7. Duże rezerwy siły roboczej;	7. Brak instytucji wspomagającej drobną przedsiębiorczość;
8. Położenie w rejonie o wyjątkowo korzystnych warunkach do rozwoju intensywnego rolnictwa (gospodarki żywnościowej);	8. Postępująca dewastacja niezagospodarowanych obiektów gospodarczych;
9. Dobre wyposażenie w infrastrukturę techniczną;	9. Niedostateczna promocja miasta;
10. Istnienie zrzeszeń gospodarczych i infrastruktury biznesu;	10. Drastyczny spadek ruchu na przejściu granicznym;

	11. Pogarszająca się kondycja finansowa miasta;
--	---

7. Infrastruktura techniczna i komunikacja

7.1. Komunikacja

Miasto jest dobrze skomunikowane z otoczeniem.

Droga krajowa nr 51 prowadzi do Olsztyna i Kaliningradu , droga nr 589 – do Bisztynka i Biskupca , pozostałe drogi (wojewódzkie) zapewniają powiązanie z Kętrzynem (droga 592) , Górowem Ӏ. i Pieniężnem (droga 512) oraz Szczurkowem (droga 588).

Problemem jest

1⁰ nieprzystosowanie drogi nr 51 do towarowego ruchu międzynarodowego (parametry techniczne drogi, brak „obejść” miejscowości);

2⁰ ruch tranzytowy przez miasto Bartoszyce.

W układzie komunikacyjnym miasta **problemem jest**

1⁰ zbyt mała ilość mostów przez Łynę (jeden most drogowy, jeden kolejowy i cztery kładki piesze)

2⁰ utrudnione powiązanie terenów przemysłowych między torami kolejowymi a Łyną.

7.1.1. Analiza układu komunikacyjnego pozwoliła określić

Główne szanse:

- położenie miasta w układzie komunikacyjnym dróg krajowych i wojewódzkich;
- położenie miasta w strefie przygranicznej;
- dobre skomunikowanie z międzynarodowym przejściem granicznym i towarowym Bezledy – Bagrationowsk;
- dobre powiązanie z ośrodkiem wojewódzkim – Olsztynem;
- położenie przy linii kolejowej normalno- i szerokotorowej wraz z bocznicami;
- dworzec autobusowy obsługiwany przez dużą liczbę linii autobusowych PKS i prywatnych przedsiębiorców;
- zrealizowane obejście Starego Miasta;
- udrożnienie ruchu tranzytowego przez miasto, nowy most na rzece Łynie.

Zagrożenia rozwoju układu komunikacyjnego miasta to:

- układ komunikacyjny zewnętrzny i wewnętrzny opierający się tylko na jednym moście na rzece Łynie;
- nienormatywne wiadukty w ciągu ul. Konopnickiej i Orzeszkowej uniemożliwiające powiązanie dzielnicy Zatorze z miastem;
- zawężenie przekroju poprzecznego ulicy Warszawskiej leżącej w ciągu drogi nr 51
- brak czytelnego układu komunikacyjnego osiedli mieszkaniowych w rejonie ulic: Paderewskiego, Nad Łyną;
- zbyt dużo cennych terenów w centrum zajętych przez garaże
- stan techniczny torów kolejowych , który wpływa na ograniczenie w układzie pociągów.

7.1.2. Wnioski dotyczące wykorzystania szans oraz eliminacji zagrożeń.

- W celu wykorzystania dobrego położenia miasta i bliskości granicy należy usprawnić przejazd przez miasto poprzez zmodernizowanie ulicy Warszawskiej ,dobudowę drugiej jezdni wraz z drugim mostem przez Łynę na odcinku – od

skrzyżowania ul. Bema i ul. Kętrzyńskiego do skrzyżowania Bema i Gdańskiej , ewentualnie zrealizować „obejście” miasta.

- W celu dobrego powiązania dzielnic mieszkaniowych należy wybudować drugi most przez Łynę , który złagodzi uciążliwość związaną z dużymi odległościami między miejscem zamieszkania , a pracą i usługami , oraz umożliwi racjonalną obsługę miasta przez komunikację miejską.
- Aby powiązać Zatorze z centrum i miejskim układem komunikacyjnym należy wybudować nowy wiadukt pod torami w ciągu ulicy Konopnickiej
- Aby uczynić układ ulic na osiedlach mieszkaniowych należy wprowadzić korekty przebiegu i szerokości ulic.
- W celu uporządkowania komunikacji w osiedlach mieszkaniowych należy wyeliminować z nich garaże i przenieść na obrzeże miasta.
- W celu uatrakcyjnienia turystycznego należy włączyć projektowane na obszarze gminy ścieżki rowerowe w układ miejski i przewidzieć ich ciągi w mieście.
- Należy w większej mierze wykorzystać istniejącą linię kolejową do międzynarodowych i krajowych przewozów towarowych.
- Należy wybudować dworzec autobusowy , który zapewniłby prawidłową obsługę podróżnych niezależnie od przewoźnika (przedsiębiorstwo czy prywatni)

7.2. Zaopatrzenie w wodę

Komunalne ujęcie wody zaspokaja zapotrzebowanie miasta , awaryjnie działają również ujęcia zakładowe .

Woda wymaga uzdatnienia .Z sieci wodociągowej oprócz miasta korzystają też pobliskie wsie Dąbrowa , Wiatrak , Wawrzyny i Połęcz. Obecnie sprzedawana woda stanowi tylko część wykorzystania wydajności ujęcia oraz stacji uzdatniania.

Zaopatrzenie w wodę nie stanowi problemu w rozwoju miasta, zarówno w zakresie zaopatrzenia w wodę, jej jakości i systemów przesyłowych.

7.3. Gospodarka ściekowa

W mieście działa, oddana do użytku w 1997r. wysokosprawna oczyszczalnia ścieków.

Mechaniczno-biologiczno-chemiczna oczyszczalnia oczyszcza ścieki powyżej 90 %.

Oczyszczone ścieki odprowadzone są do rzeki Łyny, która z racji na duży przepływ jest bardzo dobrym odbiornikiem.

Rozbudowana i stale modernizowana sieć kanalizacji sanitarnej obejmuje ca 80 % zabudowanej powierzchni miasta i wymaga uzupełnienia.

Przebudowy wymaga kolektor „A” w celu doprowadzenia do zgodności średnic kolektorów.

7.4. Zaopatrzenie w gaz.

Miasto zaopatrywane jest w gaz przewodowy z gazociągu Płońsk-Ciechanów-Olsztyn-Bartoszyce.

Możliwości zaopatrzenia w gaz są bardzo duże. Siecią gazową niskiego ciśnienia miasto objęte jest w ca 70%.

Problemem jest rozbudowa sieci gazowej niskiego ciśnienia oraz trzeciej stacji redukcyjnej II stopnia, nie ma natomiast problemu z ilością dostarczonego miastu gazu.

7.5. Gospodarka odpadami

Miasto oraz mieszkańcy sąsiednich terenów korzystają z wysypiska odpadów w Wysiecu.

Problemem jest bardziej ekologiczny sposób neutralizacji odpadów stałych oraz zmniejszenie ich ilości poprzez segregację i działania w zakresie edukacji ekologicznej.

7.6. Analiza mocnych i słabych stron

7.6.1. Mocne i słabe strony komunikacji drogowej i kolejowej.

mocne strony	słabe strony
1) położenie miasta w układzie komunikacyjnym drogowym krajowym i wojewódzkim	1) niedostosowanie ulic do przenoszenia dużego ruchu ciężkiego
2) powiązanie z przejściem granicznym międzynarodowym w Bezledach	2) brak rozgraniczenia ruchu tranzytowego od miejskiego
3) powiązanie z Olsztynem	3) zły stan techniczny obiektów inżynierskich na drodze krajowej nr 51 (przepust) i ulicach miejskich wiadukty
4) siedziba powiatu	4) brak dodatkowego połączenia przez Łynę pomiędzy dzielnicami mieszkaniowymi, a miejscami pracy i usługami
5) linia kolejowa z bocznicami	5) tylko jeden most przez Łynę dla ruchu tranzytowego i miejskiego
6) rozwinięta sieć autobusowa PKS + prywatne linie	6) mała ilość parkingów dla tranzytu (dla samochodów ciężarowych i osobowych)
7) dobra obsługa miasta przez stacje paliw, warsztaty naprawcze	7) duża ilość garaży w centrum miasta
8) dobre powiązanie piesze centrum z dzielnicami mieszkaniowymi (szczególnie przejścia piesze przez Łynę)	8) zły stan techniczny linii kolejowej
9) obsługa miasta przez komunikację miejską	9) brak wydzielonych ścieżek rowerowych
	10) zbyt mała powierzchnia zajęta przez dworzec, która uniemożliwia prawidłową jego poracę
	11) czas przejazdu między miejscem zamieszkania, a pracy
	12) niecztelny układ komunikacyjny na Osiedlu Nad Łyną
	13) brak prawidłowej komunikacyjnej obsługi dzielnicy Zatorze

7.6.2. Szanse i zagrożenia infrastruktury technicznej.

Silne strony i szanse dla miasta	Słabe strony i zagrożenia dla miasta
1) wydajne komunalne ujęcie wody posiadające znaczne rezerwy	1) kanalizacja sanitarna nie obejmuje całego miasta
2) rozbudowana w pełni sieć wodociągowa	2) część kanalizacji burzowej stanowi kanalizację ogólnospławną (os. Limanowskiego)
3) sieć kanalizacji sanitarnej obejmująca zasięgiem ca 80 % miasta	3) brak separatorów na kolektorach deszczowych
4) istniejąca M-B-CH wysokosprawna oczyszczalnia ścieków.	4) brak pełnej sieci gazowej obejmującej całe miasto
5) rezerwa przepustowości oczyszczalni	
6) miasto zaoptrywane jest w gaz przewodowy – istnieją b. duże rezerwy w zaopatrzeniu miasta w gaz na cele gospodarczo-bytowe oraz grzewcze	Zagrożeniem dla rozwoju miasta jest przede wszystkim niedostatek uzbrojonych terenów gotowych do inwestowania przyczyniającego się do zwiększenia miejsc pracy
7) możliwość eliminacji starych wyeksploatowanych kotłowni na paliwo stałe z zamianą na kotłownie gazowe.	

Wykorzystanie mocnych stron infrastruktury technicznej

1. Możliwość uzysku wód w głębszych oraz rozprowadzenia siecią wodociągowo w całym mieście stwarza preferencje dla nowych lokalizacji.
2. Istniejąca wysokosprawna oczyszczalnia ścieków stwarza możliwość utylizacji ścieków z obiektów istniejących i nowopowstających.
3. Duża rezerwa wydajności ujęcia wody, istniejąca wysokosprawna oczyszczalnia ścieków, rozbudowana kanalizacja sanitarna, odbiornik ścieków o dużym przepływie - rz. Łyna stwarza możliwość lokalizacji w obrębie miasta przemysłu wodochłonnego.
4. Możliwość zaopatrzenia gaz na wszelkie cele po pełnej rozbudowie sieci niskiego ciśnienia stwarza możliwość poprawy stanu powietrza atmosferycznego w mieście.

Zmniejszenie zagrożeń:

1. Okresowe zanieczyszczenie wód powierzchniowych ściekami komunalnymi, (kanalizacja deszczowa - ogólnospławną na os. Limanowskiego - dopływy do rz. Łyny.) Należy doprowadzić do usprawnienia systemu kanalizacji sanitarnej (modernizacja

części kolektorów „A” i „B”) oraz eliminacji „nieformalnej” kanalizacji ogólnospławnej na oś. Limanowskiego i realizacji systemu kanalizacji sanitarnej spójnego z istniejącą siecią kanalizacyjną.

2. Brak separatorów na wylotach kanalizacji deszczowej stanowi stałe zagrożenie zanieczyszczeniem odbiorników (rz. Łyna, rz. Surzyca, rowy melioracyjne).
3. Większość indywidualnych źródeł ciepła jest wyeksploatowana bądź nie posiada rezerwy mocy cieplnej. W perspektywie wskazane przechodzenie na system kotłowni gazowych.

8. Informacje o udziale społecznym i wynikach badań opinii społeczności miasta.

Wprowadzona metoda prac spowodowała zainteresowanie i udział społeczny chociaż nie w takim stopniu, jakiego się można było spodziewać.

W dotychczasowej fazie prac przeprowadzono:

- organizację struktury społecznej współpracującej w budowie strategii
 - 6 spotkań roboczych, w których brało udział od kilku do kilkudziesięciu osób;
- ankietyzację na temat
 - a) postrzegania problemów życia w mieście (przeszło 800 respondentów)
 - b) aktywnego uczestnictwa (przeszło 800 respondentów)
 - c) perspektyw życia w mieście po skończeniu edukacji (ankietowanie młodzieży przeszło 1200 respondentów)
 - d) oceny gospodarki regionu (miasta)
 - e) oceny wpływu instytucji na rozwój
 - f) postaw społecznych (~ 20 respondentów).

Wynikiem najistotniejszym dla budowy strategii są definiowane przez mieszkańców problemy, które zgodnie z ilością wskazań można uszeregować:

- nieodpowiednie do potrzeb drogi, ulice, chodniki
- bezrobocie, brak miejsc pracy
- brak (trudności) informacji na linii obywatel - Urzędy
- miejsce i sposób prowadzenia handlu w centrum miasta (część wskazań „Bazar” część na „handel przygraniczny”)
- brak bezpieczeństwa
- zbyt mało terenów i obiektów rekreacyjnych i sportowych
- niedostatki w estetyce i porządku oraz infrastrukturze technicznej
- za mała aktywność
- za mało „szkolnictwa wyższego”
- brak inwestorów i kapitału
- za mało zajęć dla młodzieży

II - Diagnoza syntetyczna

1. Szanse i zagrożenia

1.1. Relacje zewnętrzne

Niewątpliwą szansą rozwojową miasta jest **położenie przygraniczne**. Granica z Rosją jest obecnie granicą NATO, a w perspektywie granicą Unii Europejskiej.

Dobrze zorganizowane międzynarodowe, drogowe **przejście graniczne w Bezledach** oraz planowana realizacja terminalu powinna dynamizować rozwój miasta.

Szansą jest również związana z położeniem przygranicznym możliwość uruchomienia dużej stacji przeładunkowej przy kolejowym **przejściu granicznym w Głomnie**.

Zarówno w pierwszym i drugim przypadku barierą niezależną od miasta stanowi stan techniczny i parametry:

- drogi nr 51
- linii kolejowej (dozwolona prędkość 15 km).

Barierą jest również fluktuacja warunków międzynarodowych.

Bartoszyce są ośrodkiem usługowym dla powiatu bartoszyckiego (gmin: Sępólno, Bisztynek, Górowo Iław. i Bartoszyce) i potencjalnym miejscem lokalizacji przemysłu rolnego wykorzystującego lokalne surowce.

1.2. Sfera ekologiczna

Rzeka Łyna daje szansę na rozwój przemysłu wodochłonnego, turystyki kwalifikowanej, podniesienie atrakcyjności zagospodarowania miasta.

Również Łyna jest utrudnieniem w prawidłowym funkcjonowaniu miasta jako bariera wymagająca pokonania poprzez realizację mostów.

1.3. Sfera społeczna

Problemy sfery społecznej są pochodną sytuacji gospodarczej miasta i materialnej obywateli

Obecne działania i formy aktywności społecznej dobrze rokują na przyszły rozwój miasta oraz zmniejszenie występujących zjawisk patologii społecznej.

1.4. Gospodarka

Rozwój gospodarczy miasta jest wynikiem wykorzystania szans w każdej dziedzinie i również w bezpośredni sposób działa na życie i kondycję finansową mieszkańców.

Wykorzystanie szans - atutów wcześniej wymienionych, a także dynamiki zawierającej się w działaniach społecznych musi dać impuls rozwojowi gospodarczemu.

Szansą dla niego jest:

- położenie przygraniczne (turystyka, wymiana handlowa, lokalne centrum współpracy międzynarodowej)
- położenie w rejonie rolniczym (przemysł rolny, handel, centrum usługowe)
- rzeka Łyna (turystyka, przemysł)
- rezerwy siły roboczej,

a także możliwości terenowe lokalizacji obiektów generujących miejsca pracy. Zagrożeniem jest utrzymanie dotychczasowych tendencji w gospodarce;

- spadek ruchu na przejściach granicznych
- brak kapitału
- mały dynamizm działania inwestycyjnego
- niezadawalający stopień wykształcenia

1.5. Infrastruktura techniczna i komunikacja

Generalnie infrastruktura techniczna nie stanowi bariery rozwoju miasta. Zasoby wodne i system przesyłowy, oczyszczalnia ścieków i odbiornik ścieków oczyszczonych, możliwości zaopatrzenia w gaz i energię elektryczną stanowią o możliwościach rozwoju.

Szansą i zagrożeniem jest ruch tranzytowy do przejścia w Bezledach. Zagrożeniem dla prawidłowego funkcjonowania miasta jest brak mostów przez Łynę i złe skomunikowanie terenów przemysłowych między torami kolejowymi a Łyną.

III - Analiza problemów i generalne cele rozwoju.

Analiza problemów obejmowała problemy rozwoju określone przez zespół specjalistyczny, wyartykułowane w wypowiedziach - ankietach mieszkańców oraz podsumowane na warsztatach Zespołów Problemowych.

Problemy

- bezrobocie
- zła komunikacja drogowa (ulice, parkingi, chodniki)
- patologiczny nielegalny handel przygraniczny
- brak estetyki i porządku w mieście
- brak bezpieczeństwa (fizycznego i materialnego)
- niedostatki infrastruktury technicznej
- zbyt mało terenów i obiektów w rekreacyjnych sportowych
- trudności w kontaktach obywateli z urzędami
- brak wiary (w możliwość zmian)
- brak integracji społeczeństwa
- za mało sprawnych i osiągających sukcesy organizacji pozarządowych
- za mało aktywne społeczeństwo
- brak rzetelnego źródła informacji (z Urzędu)
- za mało konsultacji społecznych
- ucieczka młodych wykształconych
- ale niedostępna dla małych inwestorów

Oddzielnie zgrupowano problemy wynikające z uwarunkowań zewnętrznych:

- upadek PGR-ów i gospodarstw rolnych
- brak skutecznych działań prywatyzacyjnych
- duża odległość od centrów przemysłowych
- polityka podatkowa i kredytowa państwa
- brak dobrych połączeń komunikacyjnych z resztą kraju.

Cele rozwoju sformułowane zostały (na tym etapie opracowania) w oparciu o zdefiniowane problemy i możliwości.

Wstępnie można je określić następująco:

- **Zmniejszenie bezrobocia poprzez zdynamizowanie rozwoju gospodarczego.**
- **Poprawa bezpieczeństwa w mieście**
(bezpieczeństwa jako zabezpieczenie życia i mienia oraz bezpieczeństwa „egzystencjalnego”, materialnego).
- **Udrożnienie układu komunikacji** drogowej
(tranzyt, stan techniczny ulic, parkingi).
- **Podniesienie estetyki i porządku** w mieście
- **Zmniejszenie (eliminacja) uciążliwości nielegalnego handlu przygranicznego.**

- **Zmniejszenie uciążliwości targowiska w centrum miasta.**
- **Zwiększenie działań na rzecz integracji społeczeństwa.**
- **Eliminacja trudności, w kontaktach obywateli z urzędami.**
- **Zwiększenie dostępności do terenów i obiektów sportowych i rekreacyjnych**
(zwiększenie ilości obiektów i terenów)
- **Pełne uzbrojenie miasta, a szczególnie terenów potencjalnych inwestycji**
generujących miejsca pracy.

R A P O R T 2

**Zdrowe, gospodarne i przyjazne inwestorom i turystom miasto Bartoszyce
- bramą do Obwodu Kaliningradzkiego.**

Poprawa warunków życia i kondycji ekonomicznej mieszkańców poprzez rozwój działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem rolniczego zaplecza miasta, położenia przygranicznego, potencjału turystycznego z zachowaniem zasad rozwoju trwałego i zrównoważonego ekologicznie oraz zasad rozwoju „zdrowego miasta” wg WHO (Światowej Organizacji Zdrowia)

SPIS TREŚCI

I – Analiza celów. Cele generalne i podstawowe.

II – Przegląd planowania projektu.

III – Plan zadań.

SKRÓTY

ZESPÓŁ AUTORSKI

I. ANALIZA CELÓW - CELE GENERALNE I PODSTAWOWE

Analizę celów opracowano w oparciu o wyniki ankiet, dyskusję społeczną prowadzoną za pośrednictwem lokalnego radia i telewizji, prace zespołów problemowych prowadzone metodą ZOPP oraz prace zespołu specjalistycznego (ekspertckiego).

Cele zgrupowano w 5 sferach problemowych

- sfera gospodarcza
- sfera społeczna
- infrastruktura techniczna
- komunikacja
- sfera ekologiczna

Misja i cele strategiczne zostały sformułowane w sposób możliwie najpełniej antycypujący wcześniej określone cele podstawowe i generalne.

Misja

Poprawa warunków życia i kondycji ekonomicznej mieszkańców poprzez rozwój działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem rolniczego zaplecza miasta, położenia przygranicznego, potencjału turystycznego z zachowaniem zasad rozwoju trwałego i zrównoważonego ekologicznie oraz zasad rozwoju „zdrowego miasta” wg WHO (Światowej Organizacji Zdrowia)

Zdrowe miasto (w/g WHO)

1. Czyste i bezpieczne środowisko naturalne.
2. Miasto zaspokaja podstawowe potrzeby wszystkich swoich mieszkańców.
3. Miasto ma silną, zintegrowaną i wzajemnie wspomagającą się społeczność.
4. Społeczność miasta włącza się do rządzenia.
5. Miasto oferuje swoim mieszkańcom dostęp do szerokiej gamy doświadczeń.
6. Miasto promuje i celebryje swój dorobek kulturowy i historyczny.
7. Zapewnione są łatwo dostępne usługi w zakresie zdrowia.
8. Miasto prowadzi rozmaite formy działalności gospodarczej w szerokim zakresie.
9. Zapewnione są zdrowe warunki do wypoczynku.

Cele Strategiczne

1. Rozwój gospodarczy poprzez efektywną politykę gospodarczą miasta i regionu
2. Zdynamiczowanie rozwoju gospodarczego w celu zwiększenia zamożności społeczeństwa i efektywnego zwalczania bezrobocia.

Cele generalne

1. Rozwój gospodarczy.

- 1.1. Wykorzystanie potencjału wynikającego z położenia przygranicznego i sąsiedztwa zaplecza rolniczego.
- 1.2. Zwiększenie zainteresowania inwestorów w celu ściągnięcia kapitału i zwiększenia liczby miejsc pracy.
- 1.3. Skuteczna promocja miasta - ekspansja promocyjna.
- 1.4. Zwiększenie kadry specjalistów.
- 1.5. Uatrakcyjnienie miasta dla rozwoju turystyki poprzez wykorzystanie walorów kulturowych, położenia przygranicznego oraz rzeki Łyny.

2. Zmiana mentalności - przełamanie marazmu i aktywizacja mieszkańców.

- 2.1. Aktywizacja społeczeństwa.
- 2.2. Propagowanie dobrych przykładów.
- 2.3. Poprawa integracji społeczności lokalnej.
- 2.4. Eliminacja trudności w kontaktach obywateli z urzędami.

3. Poprawa warunków życia.

- 3.1. Poprawa warunków mieszkaniowych.
- 3.2. Zwiększenie dostępności do usług i podniesienie standardów obiektów usługowych.
- 3.3. Zwiększenie estetyki i porządku w mieście.
- 3.4. Podniesienie poziomu wykształcenia ludności.
- 3.5. Poprawa bezpieczeństwa.

4. Usprawnienie komunikacji drogowej i kolejowej.

- 4.1. Poprawa układu komunikacyjnego miasta.
- 4.2. Usprawnienie komunikacji autobusowej miejskiej i międzymiastowej.
- 4.3. Zaktywizowanie linii kolejowej.

5. Rozwój infrastruktury technicznej - pełne uzbrojenie miasta.

- 5.1. Zwodociągowanie całego miasta w sposób pozwalający na utrzymanie odpowiedniego ciśnienia w sieci oraz utrzymanie odpowiedniej do norm jakości wody.
- 5.2. Skanalizowanie całego miasta i eliminacja niekontrolowanych spływów ścieków do Łyny.
- 5.3. Objęcie sprawną siecią deszczową całego miasta oraz budowa w pełni rozdzielczej sieci kanalizacyjnej.
- 5.4. Poprawa zaopatrywania miasta w ciepło.
- 5.5. Objęcie całego miasta siecią gazową niskiego ciśnienia.

6. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego.

- 6.1. Doprowadzenie doliny rzeki Łyny wraz z lasem miejskim do pełnienia funkcji korytarza ekologicznego.

- 6.2. Poprawa czystości rzeki Łyny w obrębie miasta.
- 6.3. Edukacja ekologiczna.
- 6.4. Poprawa czystości wody w jezioru przy ul. Kętrzyńskiej.
- 6.5. Niepogarszanie stanu środowiska jez. Kinkajmskiego w przypadku realizacji jego zagospodarowania turystycznego (teren gminy BARTOSZYCE).
- 6.6. Racjonalna gospodarka odpadami.

7. Ochrona dóbr kultury.

- 7.1. Ekspozowanie obiektów i reliktyw kultury.

II. PRZEGLĄD PLANOWANIA PROJEKTU (PPP)

Każdemu z wyznaczonych celów należy przypisać odpowiedni **miernik** pozwalający na zbadanie stopnia osiągnięcia celu w każdym momencie jego realizacji.

Określenie **przedziału czasowego** powinno nastąpić w oparciu o przygotowany w trakcie budowy strategii materiał. Horyzont czasowy dla realizacji celów strategii został przyjęty na rok 2015.

Natomiast **miejsce realizacji celu** zostało określone w planie zadań, a także będzie określone w opracowywanym równolegle Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.

Tablica 3 - Przegląd Planowania Projektu

Cel strategii	Miernik	Źródło
<p>Misja - Poprawa warunków życia i kondycji ekonomicznej mieszkańców poprzez rozwój działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem rolniczego zaplecza miasta, położenia przygranicznego, potencjału turystycznego z zachowaniem zasad rozwoju trwałego i zrównoważonego ekologicznie oraz zasad rozwoju „zdrowego miasta”.</p>		
Cel generalny		
<p>1. Rozwój gospodarczy</p> <ul style="list-style-type: none"> — inwestycja — targi międzynarodowe — inkubator — oferty lokalizacyjne — współpraca z miastami i regionami — stypendia 	<ul style="list-style-type: none"> • ilość • ilość • ilość firm • ilość i obszar w ha • ilość, częstotliwość kontaktów • ilość korzystających 	
<p>2. Zmiana mentalności</p> <ul style="list-style-type: none"> — promowanie dobrych przykładów i zaangażowania 	<ul style="list-style-type: none"> • ilość zgłoszonych kandydatów • ilość organizacji pozarządowych 	
<p>3. Poprawa warunków życia</p> <ul style="list-style-type: none"> — mieszkania — wykształcenie 	<ul style="list-style-type: none"> • ilość remontów, • tereny pod inwestycje w ha • ilość sprzedanych mieszkań komunlanych • wyposażenie szkół (komputery, sale gimnastyczne, pracownie i kursy językowe) ilość/1000 uczniów 	
<p>4. Usprawnienie komunikacji</p> <ul style="list-style-type: none"> — drogi i ulice, trasy rowerowe — obiekty inżynierskie 	<ul style="list-style-type: none"> • km • ilość sztuk 	
<p>5. Rozwój infrastruktury technicznej</p> <ul style="list-style-type: none"> — wodociągi, kanalizacja, gaz 	<ul style="list-style-type: none"> • długość w km • średnica • ilość obiektów 	
<p>6. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego i kulturowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pow. w ha obszarów chronionych • zmniejszenie ilości odpadów w t. • ilość obiektów chronionych 	

VII. PLAN ZADAŃ

Plan zadań obejmuje przypisane celom generalnym cele podstawowe oraz zadania bądź działania realizujące te cele.

Zadania zostały określone w trakcie prac zespołów problemowych, zespołu specjalistów, na podstawie ankiet oraz reakcji społeczeństwa na audycje radiowe i telewizyjne.

Poniżej przypisano zadania jednostkom, odpowiedzialnym za ich realizację natomiast czas ich realizacji i budżet powinny być określone z wykorzystaniem poniższej matrycy.

W niektórych przypadkach oznaczono A - zadania będące w gestii gminy,
B - zadania, których realizacja nie zależy od gminy.

Skróty:

BDK	– Bartoszycki Dom Kultury,
„COWIK”	– Wodociągowo-Ciepłownicza Sp. z o.o. w Bartoszycach,
FR	– Federacja Rosyjska,
GDDP	– Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych Oddział Południowo-wschodni w Białymstoku
	– Biuro w Olsztynie,
GP	– klasa ulicy „ul. główna, ruchu przyspieszonego”,
UM	– Urząd Miasta,
PKP	– Polskie Koleje Państwowe,
PUP	– Powiatowy Urząd Pracy,
PGHiG SA	– Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA w Warszawie Oddział - Zakład Gazowniczy w Olsztynie,
RM	– Rada Miasta,
SUW	– Stacja uzdatniania wody,
SSE	– Specjalna Strefa Ekonomiczna (Warmińsko-Mazurska),
WKZ	– Wojewódzki Konserwator Zabytków,
W-M Izba P-H	– Warmińsko-Mazurska Izba Przemysłowo-Handlowa,
ZDP	– Zarząd Dróg Powiatowych,
ZDW	– Zarząd Dróg Wojewódzkich.

1. Zespół z Warmińsko - Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego w Olsztynie

Bożena Antonowicz	- komunikacja drogowa i kolejowa
Bożena Kowalczyk	- sfera społeczna, gospodarcza
Hanna Kurowska	- infrastruktura techniczna
Agnieszka Mrozek	- środowisko kulturowe
Teresa Träger	- zagadnienia własnościowe
Ewa Piekarska	- zagospodarowanie przestrzenne

Opracowanie graficzne:

Iwona Bohdziewicz

Projektant prowadzący:

mgr inż. arch. Ewa Piekarska
numer uprawnień urbanistycznych
409/88 z dnia 11.03.1988 rok.

2. Zespół Terenowy do spraw strategii w Urzędzie Miasta Bartoszyce:

Jan Kozłowski	- Burmistrz
Jan Huzarski	- Zastępca Burmistrza
Jarosław Sielawa	- Skarbnik Miasta
Krystyna Duda	- Kierownik Wydziału Gospodarki Gruntami
Marek Kierzkowski	- Kierownik Wydziału Promocji i Spraw Społecznych
Zdzisław Pępiak	- Kierownik Wydziału Techniczno-Inwestycyjnego

3. Liderzy Zespołów Problemowych

Zespół d/s rozwoju gospodarczego i turystyki	- W. Prokocki, B. Sieniawski
Zespół d/s społecznych	- S. Szwed
Zespół d/s infrastruktury technicznej komunikacji i ekologii	- J. Gorlińskik
Zespół d/s udziału społecznego	